მისი უდიდებულესობა _ გოლი!

თბილისი. “ლოკომოტივის” სტადიონი. 3 აგვისტო.

“დინამო” (თბილისი) _ “ნეფთჩი” (ბაქო) _ 1:0 (0:0).

“დინამო”: ურუშაძე, ძოძუაშვილი, ჭელიძე, ხურცილავა, ცხოვრებოვი, პეტრიაშვილი (მაჩაიძე), კუტივაძე, ასათიანი, მეტრეველი, გ. ნოდია, გავაშელი.

“ნეფთჩი”: კრამარენკო, ყულიევი, ბრუხტი, ბაბაევი, ზეინალოვი, მირზოიანი, სტეკოლნიკოვი (რახმანოვი), სმოლნიკოვი, ალი-ზადე (აბდულაევი), გაჯიევი, შევჩენკო.

მსაჯი: ი. მეილახშტეინი (მოსკოვი).

დუბლიორები _ 2:0 “დინამოს” სასარგებლოდ.

ვის შეიძლება ეჭვი შეეპაროს იმ გოლის ავკარგიანობაში, რომელიც ხურცილავამ გაიტანა ბაქოელთა კარში 89-ე წუთზე? რა თქმა უნდა, არავის. ეს იყო გოლი, რომელიც ასეთ მატჩს კი არა მსოფლიო პირველობის ფინალს დაამშვენებდა. როგორც იტყვიან, მისი უდიდებულესობა _ გოლი!

ვერც შემთხვევითობას მიაწერ ხურცილავას ამ გადამწყვეტ დარტყმას. მას ადრეც არაერთხელ გაუტანია ასეთი გოლები და ამდენად, ეს ჩვენი გუნდის სტოპერის გარკვეულ “ვიწრო სპეციალობას” წარმოადგენს. ბურთი გათამაშებულ იქნა მარჯვენა ფლანგზე, გადაეცა ცენტრისკენ, აქ, შემხვედრ გზაზე იგი მიიღო ხურცილავამ და გაუჩერებლად, დაუმუშავებლად დაარტყა კარში (ვინც თბილისელთა ვარჯიშს ადევნებდა თვალს მატჩის წინ, შეამჩნევდა, რომ ხურცილავამ ასეთი დარტყმა რამდენიმეჯერ შეასრულა და ზუსტადაც). კრამარენკომ ბოლო მომენტში შეასრულა ნახტომი, მისწვდა კიდეც ბურთს, მაგრამ უკვე გვიან იყო. 1:0! ქულა, რომლის მოპოვებასაც ბაქოელებმა კოლოსალური ენერგია შესწირეს, მათ თვალსა და ხელს შუა გამოეცალათ.

რა გვაქვს საპრეტენზიო გამარჯვებულთა მიმართ, რომლებმაც ასეა თუ ისე მაინც შეძლეს 2 საჭირო ქულის აღება და არ დაიტოვეს ეს ხინჯი 8 აგვისტოს საფინალო მატჩისთვის მოსკოვში?

გვაქვს და აი, რა:

უმთავრესი ის, რომ “ნეფთჩისთან” მატჩში არ შეიძლება დარჩე არა თუ ბოლო წუთების, საერთოდ, მეორე ტაიმის იმედითაც. საქმე დროზე უნდა მოთავდეს, ადრევე. ხომ შეიძლებოდა ხურცილავას ეს დარტყმა რაიმე მიზეზით არ შემდგარიყო? ქულა უიმედოდ დაკარგული გახლდათ.

“ნეფთჩი” აღარაა ის გუნდი, რომელიც ადრე თბილისის “დინამოს” წინაშე მოწაფესავით გამოიყურებოდა და საკუთარ მინდორზე ფრეს ორივე ხელით ეპოტინებოდა. ბაქოელებმა, ჯერ ერთი, რამდენიმე საუკეთესო ფეხბურთელი აღზარდეს და თამაში ისწავლეს, და მეორეც _ ისწავლეს თავგამოდებული, ფანატიკური, უშეღავათო ბრძოლა. უმაღლეს ლიგაში ახლა არ გვეგულება მეორე გუნდი, რომელიც ასეთი ბრძოლისუნარიანი იყოს. გაიხსენეთ პირველი წრის მატჩი ბაქოში, ნახევარფინალი თბილისში და ეს შეხვედრაც. “ნეფთჩის” თითოეული მოთამაშე მატჩს აძლევს ყველაფერს, მაქსიმუმს, რაც კი გააჩნია და ცოტა მეტსაც. რა არის ეს “ცოტა მეტი”? ყველაფერი, სხვადასხვა სახის “დამხმარე საშუალებანი”: ე.წ. ბინძური თამაში, დროის გაჭიანურება, ბურთის გადაგდება, დარტყმები სასტვენის შემდეგ, მსაჯებთან კამათი, მეტოქეებთან შელაპარაკება, მოურიდებლობა და ა.შ.

მთელ ამ კომპლექსს რომ გაითვალისწინებ, ნათლად დარწმუნდები ბაქოს გუნდთან შეხვედრის დიდ სიძნელეში. ამას გარდა, “ნეფთჩის”, ეტყობა, არ სურს ჩამორჩეს თბილისის “დინამოს” და ამიტომ მასთან თამაშობს ძალების საგანგებო მობილიზებით, საგანგებო მონდომებით, სპეციალურად. სწორედ ამიტომ იყო საჭირო ამ მატჩის ჩატარება ისე, რომ საქმე მოთავებულიყო არა 89-ე წუთზე, სათუოდ, არამედ გაცილებით უფრო ადრე, პირველ ტაიმში.

აი, ამ პირველ ტაიმს ეკუთვნის ჩვენი პრეტენზიები. დინამოელებმა იგი ძალიან ცუდად, უსისტემოდ და მოუნდომებლად ჩაატარეს. ეს განსაკუთრებით ეხებათ თავდამსხმელებს. ვიხსენებთ, ვიხსენებთ და მთელი ტაიმის განმავლობაში გვახსენდება სულ ორი მომენტი. ერთი, როცა ასათიანის შორეული დარტყმა აიღო კრამარენკომ და მეორე, როცა 41-ე წუთზე გავაშელმა სულ რაღაც სამი ნაბიჯიდან ზეცას ტყორცნა ბურთი. დანარჩენი დრო მოუნდა მინდვრის შუაგულში ტკეპნას, უმნიშვნელო, ყოველგვარ სიმწვავეს მოკლებულ გადაცემებს. არავითარი ტემპი, მოულოდნელობანი, გართულებანი. ნოდიამ დაკარგა ყველა ბურთი, რომელიც კი მას გადასცეს. უკეთესი არც გავაშელი იყო, ვინაიდან იგი ინდივიდუალური წესით ცდილობდა კართან გასვლას, ამას კი ვერ ახერხებდა. არაზუსტად ასრულებდნენ გადაცემებს მეტრეველი, კუტივაძე, პეტრიაშვილი.

საერთოდ, დინამოელები არ ჩქარობდნენ. სტანდარტულ მდგომარეობებშიც კი, საჯარიმო, თავისუფალი, კარიდან დარტყმაც ხდებოდა ნელა, აუჩქარებლად, საშუალო სისწრაფით. ბაქოელებს ეს ხელს აძლევდა, თამაშის ამგვარი მსვლელობისას მათ შეეძლოთ აეღოთ ქულა.

ერთი სიტყვით, პირველი ტაიმი თბილისელებმა პირწმინდად დათმეს. დაიწყო თამაშის მეორე ნახევარი და ბრძოლის სურათი მთლიანად შეიცვალა. საკმარისი იყო დინამოელებს ჩაერთოთ სისწრაფე, აეჩქარებინათ ტემპი და მოხდა ის, რაც უნდა მომხდარიყო: უკვე პირველივე ხუთ წუთში სტუმრების კართან გაცილებით ბევრი სახიფათო მომენტი შეიქმნა, ვიდრე მთელი პირველი ტაიმის მანძილზე. შეტევა შეტევას მოსდევდა, გარღვევა _ გარღვევას. ამოქმედდა თბილისელთა თავდასხმა, ასათიანი გადაუჭრელ პრობლემად იქცა "ნეფთჩისთვის", გააქტიურდა კუტივაძე, კარგად ჩაერთო ბრძოლაში მაჩაიძე, უკანა ხაზის ორგანიზებულობაში თავისი სიტყვა თქვა ცხოვრებოვისა და ჭელიძის გამოცდილებამ.

აი, აქ დასჭირდათ ბაქოელებს ის "დამხმარე საშუალებანი", რომლებზეც ზემოთ ვილაპარაკეთ. მაგრამ ეს საქმეს არ შველოდა. კრამარენკოს, ისევე როგორც წინა შეხვედრაში, არაერთხელ მოუხდა თავისი გუნდის ხსნა აშკარა ხიფათისგან. მეკარეს მოსვენება არა ჰქონდა, მაგრამ მას გარკვეულ "შეღავათს" აძლევდნენ თვით დინამოელებიც, რომლებიც უმოწყალოდ კარგავდნენ კარის აღების საუკეთესო შესაძლებლობებს.

44 წუთს გაუძლო "ნეფთჩიმ" ამ შტურმს და ამ მიწურულს დაემთხვა ხურცილავას მიერ უმაღლესი ოსტატობით შესრულებული შორეული დარტყმა, რომელმაც ჩვენს გუნდს 2 ქულა მოუტანა.

ბ. ქორქია.
"ლელო", 5 ივლისი, 1970 წ.